

18.3.2016

Kansallisen syöpäkeskuksen toiminnot -työryhmä**Asettaminen**

Sosiaali- ja terveysministeriö on tänään asettanut Kansallisen syöpäkeskuksen toiminnot -työryhmän.

Toimikausi

1.4.2016 - 31.12.2017

Tausta

Suunnitteilla oleva Kansallinen syöpäkeskus on esimerkki uudelta toimintamallista, jossa aiempaa vahvemmin koordinoidaan kansallisesti kliinistä syöpätutkimusta sekä palvelujärjestelmän voimavarojen tarkoituksenmukaista käyttöä syövän hoidossa. Hoitokäytäntöjen nopeassa muutoksessa syövän hoidon kansallisella ohjauksella turvataan palveluiden yhdenvertainen saatavuus, edistetään hoitojen laatua ja kustannusvaikuttavuutta ja halutaan lääkekustannusten kasvua.

Tutkimustyön tavoitteena on kehittää yksilöllistettyä ja vaikuttavaa syövän hoitoa, erityisesti genomitiedon hyödyntämistä diagnostiikassa ja hoitavalinnoissa, ja edistää kaikkien suomalaisten syöpäpotilaiden pääsyä klinisiin tutkimuksiin yhdenvertaisesti ja viiveettä. Tavoitteena on vaativan syöpädiagnostiikan yhteinen kansallinen ohjeistus, koordinaatio ja tarvittaessa työnjako.

Tutkimustyön kansallinen koordinaatio, systemaattinen biopankkien hyödyntäminen ja yritysyhteistyöhön liittyvien palveluiden keskittäminen parantavat tutkimusedellytyksiä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennemuutos luo aikaisempaa paremmat rakenteelliset ja toiminnalliset edellytykset Kansallisen syöpäkeskuksen perustamiselle. STM:n syöpäkeskustyöryhmä ehdotti alkuvaiheen toimintamalliksi verkosto-organisaatiota, joka koostuisi yliopistojen ja yliopistollisten sairaanhoitopiirien yhteistyönä perustettavista viidestä alueellisesta syöpäkeskuksesta sekä näiden toimintaa koordinoivasta kansallisen tason keskuksesta. Yliopistolliset sairaanhoitopiirit ovat ilmaisseet valmiutensa sopia keskenään kansallisen syöpäkeskuksen perustamisesta ja työnjaosta. HUS ja Helsingin yliopisto ovat myöntäneet määräraikaista rahoitusta koordinaatioyksikön toiminnan käynnistämiseen vuonna 2016. Yliopistolliset sairaanhoitopiirit ovat jo tehneet STM:n erityishankerahoituksen tuella yhteistyötä alueellisissa pilottihankkeissa.

Kansallinen syöpäkeskus -hanke on osa terveysalan kasvustrategian tiekartan ja genomistategiaehdotuksen toimeenpanoa. Genomitiedon hyödyntäminen kehittyi erittäin nopeasti juuri syöpätautien diagnostiikassa ja hoidossa, mikä näkyy monissa EU:n koordinoimissa ja rahoittamissa tutkimus- ja kehittämishankkeissa. Kansallinen syöpäkeskus koordinoi ja vahvistaa osaltaan suomalaisten syöpätutkijoiden osallistumista hankerahoituksesta käytävään kilpailuun.

Samalla se vahvistaa Suomen asemaa kiinnostavana toimintaympäristönä sekä yksittäisille huippututkijoille että innovaatiotoiminnan rahoittajille.

Tavoitteet

Työryhmän tavoitteena on suunnitella toimintamallit Kansallisen syöpäkeskuksen toiminnalle potilashoidon ja tutkimuksen - etenkin translationaalisen ja kliinisen tutkimuksen alueilla - ja ohjata yliopistollisten sairaanhoitopiirien ja yliopistojen yhteistyötä erikseen sovitavien pilottihankkeiden puitteissa. Tavoitteen saavuttamiseksi työryhmän tulee tehdä tiivistä yhteistyötä sosiaali- ja terveysministeriössä sote-uudistusta ohjaavien tahojen sekä terveysalan tutkimus- ja innovaatiotoiminnan kasvustrategian johtoryhmän kanssa.

Tehtävä

Kansallisen syöpäkeskuksen toiminnat -työryhmän tehtävänä on

1. tehdä ehdotus yliopistollisiin sairaanhoitopiireihin perustettavien koordinoivan ja alueellisten syöpäkeskusten tehtäviksi, erityisesti kansallisen tason yhteistyövastuiden esittäminen
2. toimintamallin esittäminen tutkimuksen integroimiseksi hoitoihin ja kansallisesti yhteinäisten diagnostiikka- ja hoitolinjojen laatimiselle ja päivittämiselle viimeisimmän tutkimustiedon mukaisesti hyödyntämällä muun muassa genomiikkaa ja biopankkeja
3. toimintamallin ehdottaminen erityisen kalliiden tutkimus-, diagnostisten ja hoitolaitteiden hankinnan ja tarkoituksenmukaisen sijoittamisen kansalliselle koordinaatiolle
4. toimintamallien kehittäminen translationaalisen ja kliinisen syöpätutkimuksen sekä sen hyödyntämisen kansallisen tason yhteistyön vahvistamiseksi.

Organisointi

Puheenjohtaja:

Liisa-Maria Voipio-Pulkki, johtaja, sosiaali- ja terveysministeriö

Varapuheenjohtaja:

Erja Heikkinen, johtaja, opetus- ja kulttuuriministeriö

Jäsenet:

Saara Leppinen, neuvotteleva virkamies, sosiaali- ja terveysministeriö

Jaakko Yrjö-Koskinen, lääkintöneuvos, sosiaali- ja terveysministeriö

Mikko Martikainen, neuvotteleva virkamies, työ- ja elinkeinoministeriö

Taina Turpeenniemi-Hujanen, operatiivisen tulosalueen johtaja, Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri

Henkilökohtainen varajäsen Jussi Koivunen, erikoislääkäri, Syöpätaudit, Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri

Päivi Rautava, tutkimusylilääkäri, Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri

Henkilökohtainen varajäsen Sirkku Jyrkkiö, osastonylilääkäri, Syöpäkliniikka, Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri

Jorma Penttinen, johtajaylilääkäri, Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri

Henkilökohtainen varajäsen Vesa Kataja, johtajaylilääkäri, Keski-Suomen sairaanhoitopiiri

Kari-Matti Hiltunen, johtajaylilääkäri, Pirkanmaan sairaanhoitopiiri

Henkilökohtainen varajäsen Tuula Lehtinen, ylilääkäri, Syöpätaudit, Pirkanmaan sairaanhoitopiiri

Markku Mäkijärvi, johtajaylilääkäri, Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri

Henkilökohtainen varajäsen Anne Pitkäranta, tutkimusjohtaja, Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri

Tuula Helander, kehittämispäällikkö, Syöpäkeskus, Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri
Kalervo Väänänen, rehtori, Turun yliopisto
Sakari Karjalainen, pääsihteeri, Suomen Syöpäyhdistys ja Syöpäsäätiö
Henkilökohtainen varajäsen Nea Malila, johtaja, Suomen Syöpärekisteri (Suomen Syöpäyhdistys)
Tomi Mäkelä, johtaja, Suomen Syöpäinstituutin Säätiö

Työryhmälle nimetään tekninen sihteeri.

Työryhmä voi kuulla tarvittavassa määrin muita asiantuntijoita ja perustaa alatyöryhmiä.

Kustannukset ja rahoitus

Työryhmän tulee työskennellä virka-aikana ilman eri korvausta.

Työryhmän kokoonpano täyttää tasa-arvolain (609/1986) vaatimukset.

Työryhmän kustannukset maksetaan valtion talousarviomomentilta 33.01.01.02, TY 5500500200, toiminto 5500510100.

Perhe- ja peruspalveluministeri

Juha Rehula

Hallitusneuvos

Anne Koskela

JAKELU

Päätöksessä mainitut

TIEDOKSI

Sosiaali- ja terveysministeri Hanna Mäntylä
Erityisavustaja Hanna-Maija Kause
Erityisavustaja Eeva Salmenpohja
Erityisavustaja Niina Perälä
Erityisavustaja Tiina Ullvén-Putkonen
Kansliapäällikkö Päivi Sillanaukee
Osastopäällikkö Kirsi Varhila
Osastopäällikkö Raimo Ikonen
Suunnittelija Pirjo Suuronen
Osastosihteeri Virpi Andersson
Sosiaali- ja terveysministeriön kirjaamo
Valtioneuvoston hankerekisteri